

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ZEMES DIENESTS

11. Novembra krastmalā 31, LV-1484, Rīgā, Latvija
tel. 7222390 fakss 7212320

RĪKOJUMS

Rīgā

1999. gada 09. februārī

Nr 37.

Par Valsts ģeodēzisko un kartogrāfisko
darbu veikšanas norādījumu apstiprināšanu

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par Valsts zemes dienestu" 2. panta 7. punktu un ievērojot ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995. gada 23. maija sēdes protokolu Nr. 27 apstiprināto "Kartogrāfijas attīstības koncepciju", kā arī lai nodrošinātu Valstī vienotu pieeju ģeodēzijas un kartogrāfijas jautājumu risināšanai:

1. Apstiprinu "Norādījumus par Valsts ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu veikšanu" un nosaku, ka tie ir saistoši valsts un pašvaldību institūcijām, fiziskām un juridiskām personām, kas veic ģeodēzisko un kartogrāfisko darbību, un stājas spēkā no šī rīkojuma parakstīšanas brīža.
2. Uzdošu VZD struktūrvienību vadītājiem iepazīstināt ar minētajiem norādījumiem nodaļu atbildīgos speciālistus, nodaļas apkalpojošā teritorijā esošās pašvaldību un privātstruktūras, kas nodarbojas ar ģeodēzisko un kartogrāfisko darbību, un kontrolēt to ievērošanu.
3. Uzdošu VZD Nacionālajam mērniecības centram: veikt kontroli par apstiprināto norādījumu izpildi; publicēt tos laikrakstā "Latvijas vēstnesis".
4. VZD Stratēģijas un programmu vadības departamentam iesniegt apstiprināšanai Latvijas Republikas Ministru kabinetā "Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas noteikumus".
5. Kontroli par rīkojuma izpildi uzdošu VZD Stratēģijas un programmu vadības departamentam

Generāldirektors

G. Grube

Rīkojumu iesniedz:

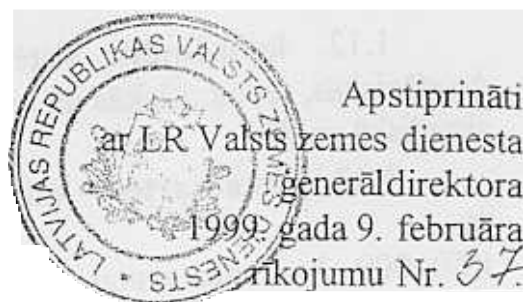
VZD Stratēģijas un programmu vadības
departaments
09.02.99.

Rīkojumu saskaņo:

VZD Iekšējā audita departaments
VZD Nacionālais mērniecības centrs
VZD Latvijas zemes kadastra centrs

Rīkojumu izsūtīt:

VZD nodaļām
VZD ģenerāldirektora vietniekam
V. Kvetkovskim
VZD Stratēģijas un programmu vadības
departamentam
VZD Iekšējā audita departamentam
VZD Nacionālajam mērniecības centram
VZD Latvijas zemes kadastra centram

Norādījumi par Valsts ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu veikšanu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Norādījumos lietotie termini:

1.1. **fotogrammetrija** – tehniska nozare, kas pēta mērīšanas metodes, mērot nevis pašus objektus, bet gan to fotoattēlus;

1.2. **globālā pozicionēšana** – ģeodēzisko punktu, kā arī citu objektu koordinātu noteikšana, veicot mērījumus Zemes mākslīgo pavadoņu globālās pozicionēšanas sistēmā (GPS);

1.3. **globālās pozicionēšanas pastāvīgā stacija** – ar GPS pavadoņu radiosignālu uztveršanas aparātu un ar sakaru līdzekļiem aprīkots valsts ģeodēziskā tīkla punkts, kurā notiek nepārtraukta globālā pozicionēšana;

1.4. **ģeodēzija** – nozare, kas nodarbojas ar Zemes parametru un gravitācijas lauka noteikšanu, valsts ģeodēziskā tīkla veidošanu un topogrāfisko uzmērīšanu;

1.5. **ģeodēziskais tīkls** – ģeodēzisko punktu sistēma, ko lieto koordinātu noteikšanai;

1.6. **ģeodēziskie punkti** – apvidū nostiprināti materiāli punkti, kuriem noteiktas koordinātas valsts koordinātu sistēmā;

1.7. **ģeodēziskie sākumdati** – parametri, kas uzdod koordinātu sistēmu;

1.8. **karte** – ģeogrāfiskās informācijas attēls vizuāli uztveramā veidā;

1.9. **kartes lapu nomenklatūra** – kartes lapu apzīmēšanas sistēma;

1.10. **kartogrāfija** – nozare, kas nodarbojas ar zemes virsmas un pret to attiecinātu datu attēlošanu plaknē;

1.11. **koordinātu katalogs (reģistrs)** – dati par valsts ģeodēziskajiem punktiem;

1.12. **koordinātu sistēma** – matemātiska sistēma, ko lieto ģeodēziskās, topogrāfiskās un kartogrāfiskās darbības rezultātu izteikšanai skaitliskā veidā;

1.13. **pamatkartes** – valsts topogrāfiskās kartes mērogos 1:10 000 un 1:50 000, kas sagatavotas uz valsts ģeodēzisko un topogrāfisko datu bāzes;

1.14. **tehniskie noteikumi** – valsts institūcijās izstrādāti un ar ĢKKP saskaņoti dokumenti, kas nosaka ģeodēziskās un kartogrāfiskās informācijas vākšanas, sagatavošanas un izmantošanas kārtību;

1.15. **topogrāfiskā karte** – karte, kas attēlo apvidus objektus ar topogrāfiskiem apzīmējumiem;

1.16. **topogrāfiskā uzmērīšana** – uz ģeodēzisko tīklu attiecinātu datu vākšana par apvidus objektu stāvokli un īpašībām;

1.17. **topogrāfiskie apzīmējumi** – simboli, kurus pielieto apvidus objektu attēlošanai kartēs un plānos atbilstoši to mērogam;

1.18. **topogrāfiskie objekti** – dabiskie vai mākslīgi veidoti apvidus objekti, kas grupēti pēc valstī apstiprinātas klasifikācijas;

1.19. **valsts tematiskās kartes** – kartes, kas satur valsts nozīmes datus un speciālu informāciju valsts un pašvaldību vajadzībām.

2. Šie norādījumi nosaka un regulē ģeodēziskās un kartogrāfiskās darbības pamatvirzienus un pamatnosacījumus Latvijas Republikā, ko veic pēc valsts un pašvaldību pasūtījuma.

3. Ģeodēzisko un kartogrāfisko darbību, arī likumdošanas jomā, pārtrauga un koordinē Ģeodēzijas un kartogrāfijas koordinācijas padome (turpmāk ĢKKP).

II. Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas uzdevumi

5. Valsts pasūtījuma ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu veikšana;

6. Valsts ģeodēzisko tīklu – trigonometriskā, nivelēšanas un gravimetriskā attīstīšana, uzturēšana un pārraudzība;

7. Ģeodēzisko datu bāzes un kataloga (reģistra) veidošana un uzturēšana;

8. Valsts ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (ĢIS) ģeodēziskās un kartogrāfiskās datu bāzes attīstīšana un uzturēšana;

9. Valsts Ģeodēzijas un kartogrāfijas fonda veidošana un uzturēšana;

10. Valsts topogrāfisko un tematisko karšu sagatavošana, publicēšana un atjaunošana;

11. LR valsts robežas delimitācijas un demarkācijas ģeodēziskā un kartogrāfiskā nodrošināšana;

12. Ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu veikšana Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos, kā arī ekonomiskajā zonā;

13. Valsts pasūtījuma ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu tehnisko noteikumu izstrādāšana;

14. Ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu standartizācija un metroloģiskā nodrošināšana;

15. Ģeogrāfisko nosaukumu vākšana, sistematizēšana un to lietošanas kārtības noteikšana;

16. Izglītība un zinātniskā pētniecība ģeodēzijas un kartogrāfijas nozarēs.

III. Valsts ģeodēziskā darbība

17. Valsts ģeodēzisko darbību veic saskaņā ar normatīviem dokumentiem, kas izskatīti ĢKKP un apstiprināti Valsts zemes dienestā.

18. Par valsts ģeodēzisko datu vākšanu, uzturēšanu un apmaiņu ir atbildīgs Valsts zemes dienests.

19. Valsts ģeodēziskā tīkla attīstība un uzturēšana tiek finansēta LR Ministru kabineta 1993. gada 26. oktobra noteikumos Nr.16 paredzētajā kārtībā.

20. Par valsts ģeodēziskā tīkla punktu saglabāšanu un aizsardzību, kā arī Aizsargjoslu likumā (49. pants) aprobežojumu ievērošanu ap ģeodēziskā tīkla punktiem noteiktajās joslās ir atbildīgas pašvaldības, juridiskās un fiziskās personas, kuras tos ir pieņēmušas no Valsts zemes dienesta ar speciālu aktu. Atbildība par ģeodēzisko punktu bojāšanu vai iznīcināšanu stājas spēkā likumdošanā noteiktajā kārtībā.

21. Jāstrādā pie Pastāvīgo globālo pozicionēšanas staciju veidošanas valstī.

22. Metroloģisko kontroli un uzraudzību ģeodēzijas un topogrāfijas nozarēs veic Latvijas nacionālais standartizācijas un metroloģijas centrs savu darbību saskaņojot ar Valsts zemes dienestu.

23. Valsts ģeodēzisko un kartogrāfisko darbību rezultāti attiecināmi uz Latvijas koordinātu sistēmu (turpmāk LKS-92).

24. LKS-92 piesaisti Zemei nosaka šādi ģeodēziskie sākumdati:

24.1. Starptautiskās 1980. gada ģeodēziskās referencsistēmas (GRS-80) Zemes modelis (ekvatoriālais rādiuss 6378137 m, ģeocentriskā gravitācijas konstante $3986005 \cdot 10^8 \text{ m}^3 \text{ s}^{-2}$, dinamiskais formas faktors $108263 \cdot 10^{-8}$, leņķiskais ātrums $7292115 \cdot 10^{-11} \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1}$);

24.2. Valsts ģeodēziskā pamattīkla zemākminēto punktu ģeodēziskās koordinātas, kas iegūtas Eiropas 1989. gada terestriskā referencsistēmā (ETRS-89) (punkta nosaukums, ģeogrāfiskais garums grādos, minūtēs, sekundēs, ģeogrāfiskais platums grādos, minūtēs, sekundēs un punkta augstums metros):

201 Rīga	24° 03' 30.95078"	56° 56' 54.46246"	29.338
406 Kangari	27° 35' 37.18558"	57° 05' 40.53204"	163.854
407 Indra	27° 36' 40.10489"	55° 52' 44.75337"	213.326
410 Arājs	21° 46' 58.81493"	56° 29' 36.58352"	208.604

25. LKS-92 koordinātas pielīdzināmas ETRS-89 koordinātām.

Punktu LKS-92 ģeodēziskās koordinātas ar precizitāti līdz 1 m, uzskatāmas par Pasaules 1984. gada ģeodēziskās sistēmas (WGS-84) koordinātām.

26. Punktu augstumi līdz Eiropas vertikālā atbalsttīkla (EUVN) darbu noslēgumam attiecināmi uz Baltijas 1977. gada normālo augstumu sistēmu.

27. Ģeodēziskās darbības rezultāti (mērījumi, zemesgabalu laukumi, kas iegūti uz Zemes fiziskās virsmas, reducējami uz punktā 24.1. minēto modeli.

28. Augstumi, kas iegūti ar GPS uztvērēju, jāsaņem ar 27. punkta prasībām, lietojot Latvijas galvenās līmeņvirsmas – ģeoīda datus.

IV. Valsts kartogrāfiskā darbība

29. Valsts kartogrāfisko darbību veic saskaņā ar normatīviem dokumentiem, kas izskatīti ĢKKP un apstiprināti Valsts zemes dienestā.

30. Par valsts kartogrāfisko darbību ir atbildīgs Valsts zemes dienests, sadarbojoties ar citām valsts institūcijām un privātuzņēmējiem.

31. Valsts topogrāfisko karšu ģeodēzisko pamatu veido:

31.1. 1992. gada ģeodēzisko koordinātu sistēma – LKS-92;

31.2. valsts ģeodēziskais tīkls;

31.3. transversālās projicēšanas Merkatora likums (TM) ar attālumu sagrozījumu mērogu 0.9996 uz ass meridiāna;

31.4. karšu lapu nomenklatūra.

32. Valsts topogrāfiskās kartes 1993. gada sistēmā (TKS-93) izgatavo TM plaknē mērogos 1:10 000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:200 000, ņemot par ass meridiānu 24°A.g. (Rīga) un sadalot tās lapās pa taisnleņķa koordinātu līnijām. Lapu nomenklatūras un griezuma shēmas sk. pielikumos nr. 1., 2., 3

33. Topogrāfiskās kartes mērogos 1:50 000 un 1:250 000 izgatavo arī Universālā Transversālā Merkatora plaknē (UTM) ņemot par ass meridiāniem 21°A.g. un 27°A.g. un sadalot kartes lapās pa meridiāniem un paralēlēm. Lapu sadalījumu sk. pielikumos nr. 4., 5.

34. Topogrāfisko karšu saturu, precizitāti un apzīmējumus reglamentē pēc ĢKKP priekšlikuma Valsts zemes dienestā apstiprināti tehniskie noteikumi.

35. Karšu saturu veidojošie topogrāfiskie objekti tiek grupēti pēc Valsts objektu klasifikācijas un apkopoti kartogrāfisko datu bāzēs.

36. Topogrāfisko karšu lapas sagatavo, izdod un atjauno pēc Valsts zemes dienesta apstiprināta plāna.

37. Topogrāfisko karšu lapas atjauno ne retāk, kā:

37.1. mērogiem 1:10 000 un 1:50 000 ik pa 5 – 10 gadiem;

37.2. pārējos mērogos atjauno pēc nepieciešamības.

38. Valsts tematiskās kartes gatavo uz valsts pamatkaršu datu bāzes

39. Tematisko karšu sastādīšanas kārtību nosaka attiecīgo valsts institūciju apstiprināti tehniskie noteikumi.

40. Līdz valsts pamatkaršu lapu publicēšanai tematisko karšu pamatnei drīkst izmantot topogrāfiskās kartes, kas izdotas ne agrāk par 1980. gadu.

41. Publicējot tematiskās kartes, jānorāda izmantotā topogrāfiskā pamatne, galvenie tematiskā satura avoti un atbildīgā institūcija.

42. Tematiskās kartes izgatavo un atjauno pēc attiecīgo valsts institūciju apstiprināta plāna un nepieciešamības.

43. Valsts tematisko karšu izdošanu apmaksā no attiecīgās valsts institūcijas budžeta, bet starptautiskos projektos - no valsts institūciju un projekta dalībnieku līdzekļiem.

V. Ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu pasūtīšana un finansēšana

44. Valsts ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu pasūtītāji ir valsts institūcijas un pašvaldības.

45. Valsts pasūtījuma ģeodēziskos un kartogrāfiskos darbus veic valsts institūcija vai licencētas juridiskās, kā arī fiziskās personas. Ģeodēziskās un kartogrāfiskās darbības veikšana bez licences tiek pārtraukta likumdošanā noteiktajā kārtībā.

46. Valsts pasūtījuma ģeodēziskos un kartogrāfiskos darbus veic par līdzekļiem, kas paredzēti valsts budžeta programmās "Ģeodēzija" un "Kartogrāfija" un citu valsts institūciju un pašvaldību budžetos.

47. Valsts pasūtījuma ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu ekspertīzi var ierosināt ĢKKP saskaņā ar tās nolikuma punktu 2.11.

48. Priekšlikumus par Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas nozarei nepieciešamā finansējuma apmēru un sadalījumu sagatavo Valsts zemes dienests un iesniedz ĢKKP.

VI. Valsts ģeodēziskās un topogrāfiskās informācijas lietošanas kārtība

49. Ģeodēziskā un kartogrāfiskā informācija (produkcija), kura radīta par valsts budžeta vai ārvalstu palīdzības programmu līdzekļiem, ir valsts īpašums, kura pārvaldīšanu nodrošina atbildīgās valsts institūcijas.

50. Valstij piederošā ģeodēziskā, topogrāfiskā un kartogrāfiskā informācija sākot ar mērogu 1:200 000 un sīkākos, ir pieejama visām juridiskām un fiziskām personām.

51. Valstij piederošo ģeodēzisko, topogrāfisko un kartogrāfisko informāciju mērogos lielākos par 1:200 000, juridiskas un fiziskas personas var saņemt:

51.1. maksājot par pakalpojumu, ja attiecīgā informācija nepieciešama valsts un pašvaldību pasūtījuma nodrošināšanai vai valsts un pašvaldību uzdevuma veikšanai;

51.2. maksājot par informāciju, ja to izmanto citiem mērķiem vai tā izgatavota kā speciāls pasūtījums.

52. Apmaina ar valsts ģeodēzisko, topogrāfisko un kartogrāfisko informāciju starp valsts institūcijām notiek uz līguma pamata.

53. Par valstij piederošās ģeodēziskās, topogrāfiskās un kartogrāfiskās informācijas izmantošanu pārkāpjot šos noteikumus, par informācijas slēpšanu vai nodošanu citām personām, fiziskās un juridiskās personas ir atbildīgas likumdošanā noteiktajā kārtībā.

54. Valsts topogrāfisko un tematisko karšu publicētie eksemplāri (līdz 5) jānodod Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas fondā, kā arī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

55. Valsts topogrāfisko un tematisko karšu pieejamību mazumtirdzniecībā nodrošina institūcijas, kas sagatavojušas attiecīgās kārtes.

56. Valsts zemes dienests sadarbībā ar citām valsts institūcijām sagatavo pārskatu par gada laikā izpildītajiem valsts ģeodēziskajiem un kartogrāfiskajiem darbiem un katra nākamā gada pirmajā ceturksnī to publicē laikrakstā "Latvijas vēstnesis".

VII. Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas fonds.

57. Valsts ģeodēzijas un kartogrāfijas fondu (turpmāk- Fonds) veido un uztur Valsts zemes dienests ar mērķi, lai nodrošinātu ģeodēziskās, topogrāfiskās un kartogrāfiskās informācijas uzkrāšanu, saglabāšanu un izmantošanu.

58. Fondu pamatkrājumu veido visi līdz 1940. gada 21. jūlijam sagatavotie, kā arī bijušo PSRS un LPSR iestāžu un projektēšanas organizāciju rīcībā bijušie ģeodēziskie un kartogrāfiskie materiāli.

59. Fondā reģistrējami visi pēc Latvijas Republikas neatkarības atgūšanas izgatavotie vai citā veidā iegūtie:

59.1. valsts, pilsētu un lauku apdzīvoto vietu ģeodēziskā, nivelēšanas un poligonometriskā tīklu koordinātu un augstumu katalogi un darbu tehniskās atskaites,

59.2. valsts topogrāfiskās un tematiskās kartes, topogrāfiskie plāni,

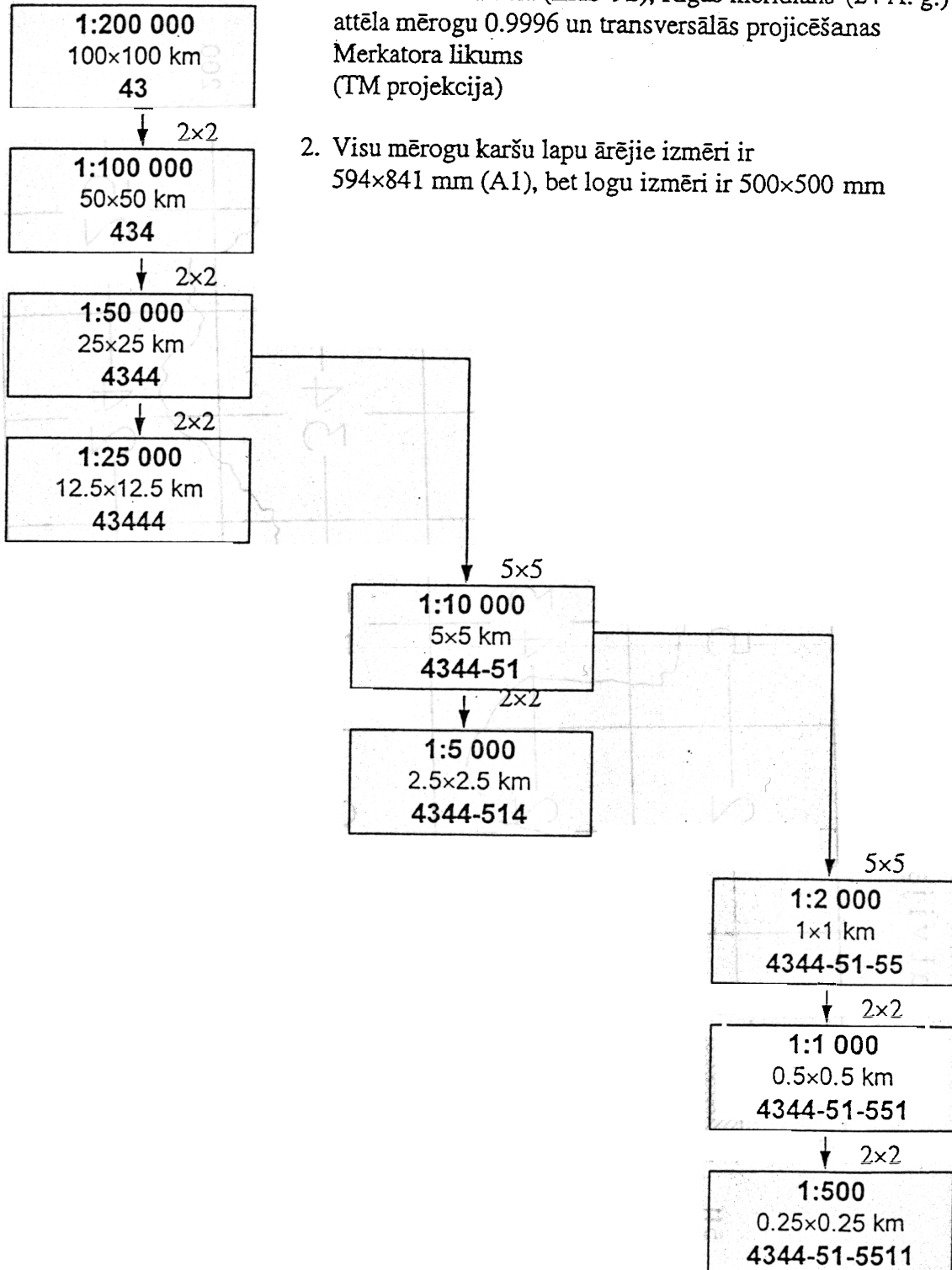
59.3. aerofoto- un kosmiskos uzņēmumi,

59.4. par Latvijas teritoriju publicētās kartes un plāni.

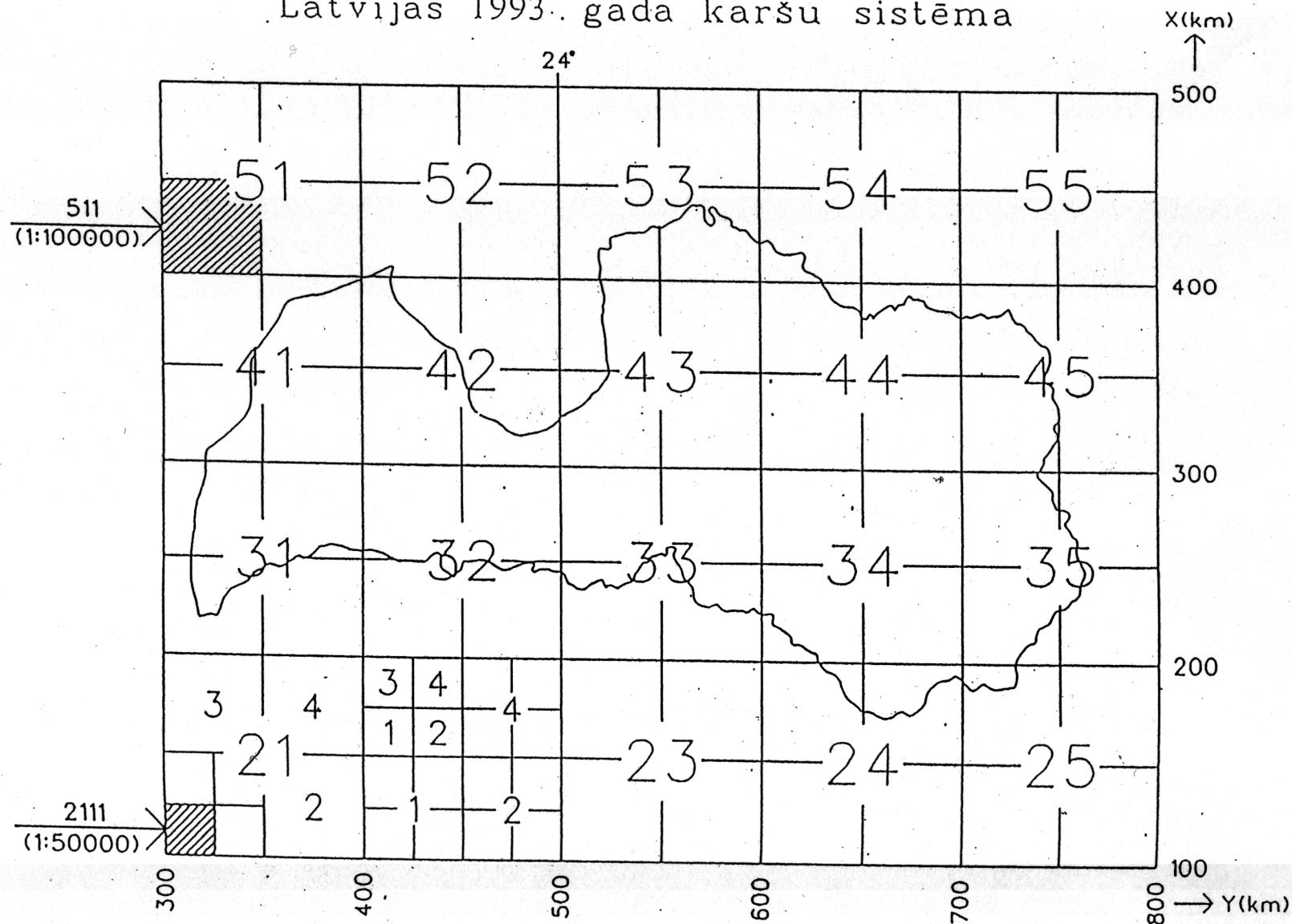
60. Kārtību, kādā apzināmi Valsts ģeodēziskie, topogrāfiskie un kartogrāfiskie materiāli Latvijā un ārvalstīs par valsts teritoriju un izmantojama Fonda rīcībā esošā informācija nosaka Fonda nolikums.

Topogrāfisko karšu 1993. g. sistēma (TKS-93)

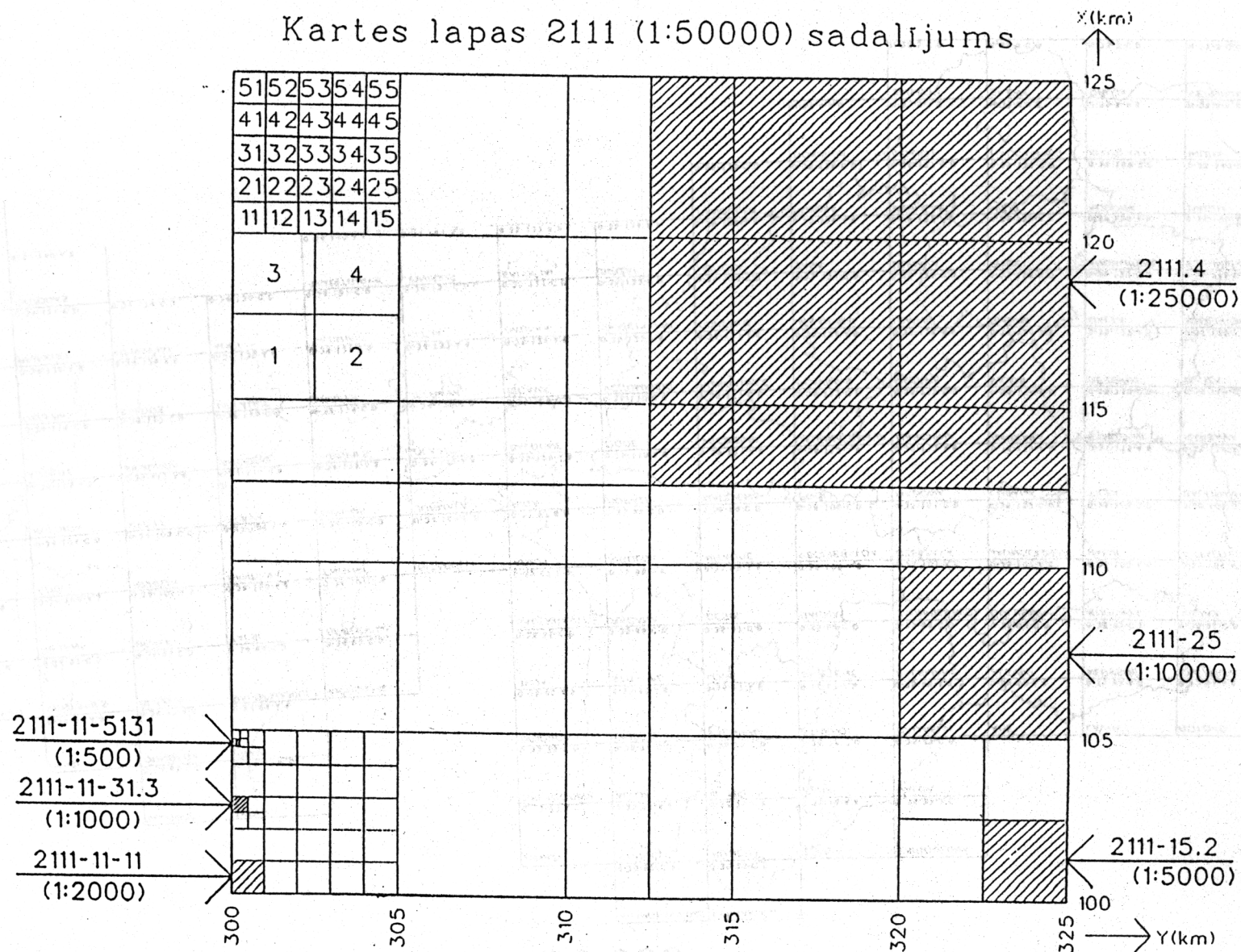
1. TKS-93 kartes sastāda uz plaknes, ko uzdod Latvijas koordinātu sistēma (LKS-92), Rīgas meridiāns (24 A. g.) ar attēla mērogu 0.9996 un transversālās projicēšanas Merkatora likums (TM projekcija)
2. Visu mērogu karšu lapu ārējie izmēri ir 594×841 mm (A1), bet logu izmēri ir 500×500 mm

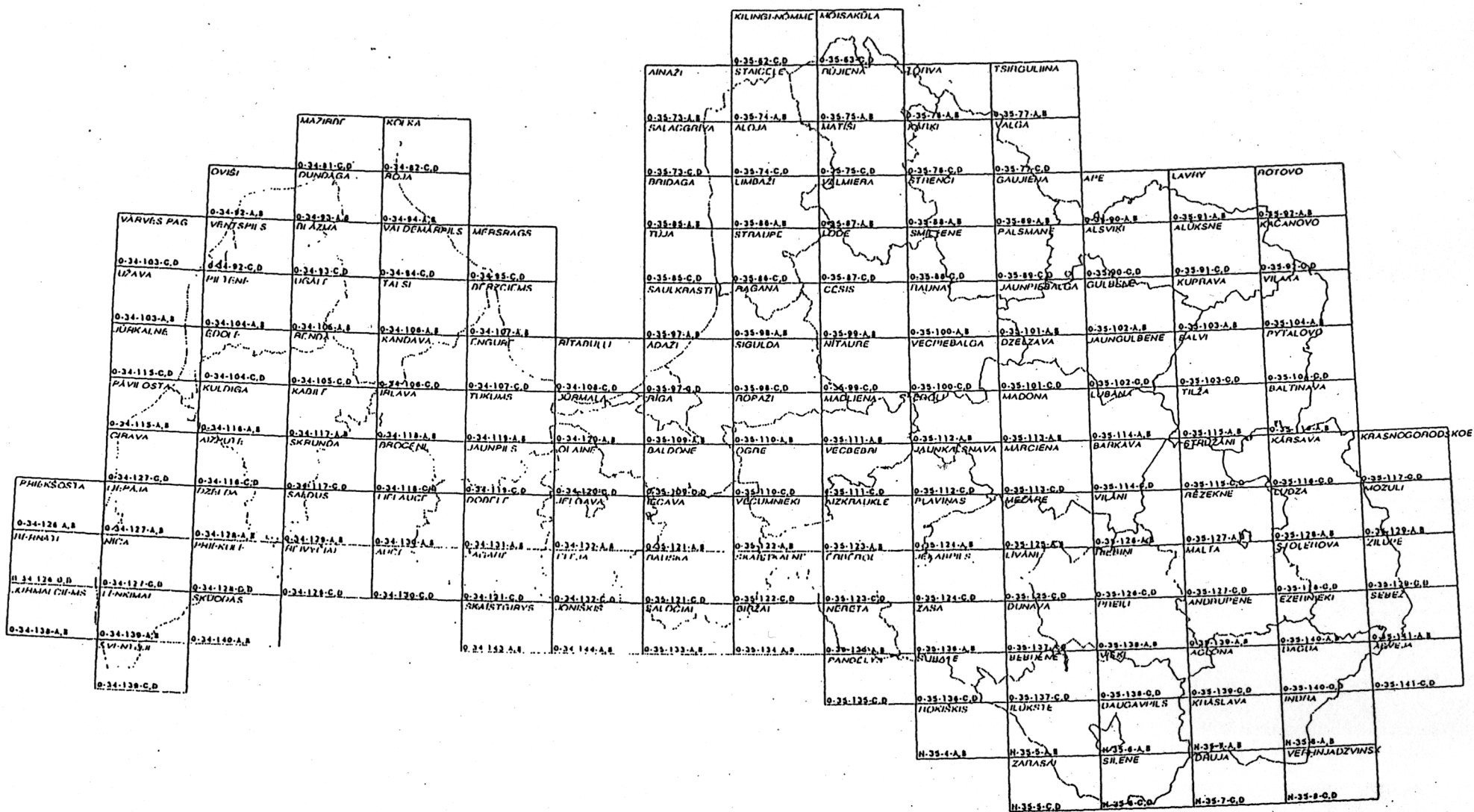
Latvijas 1993. gada karšu sistēma

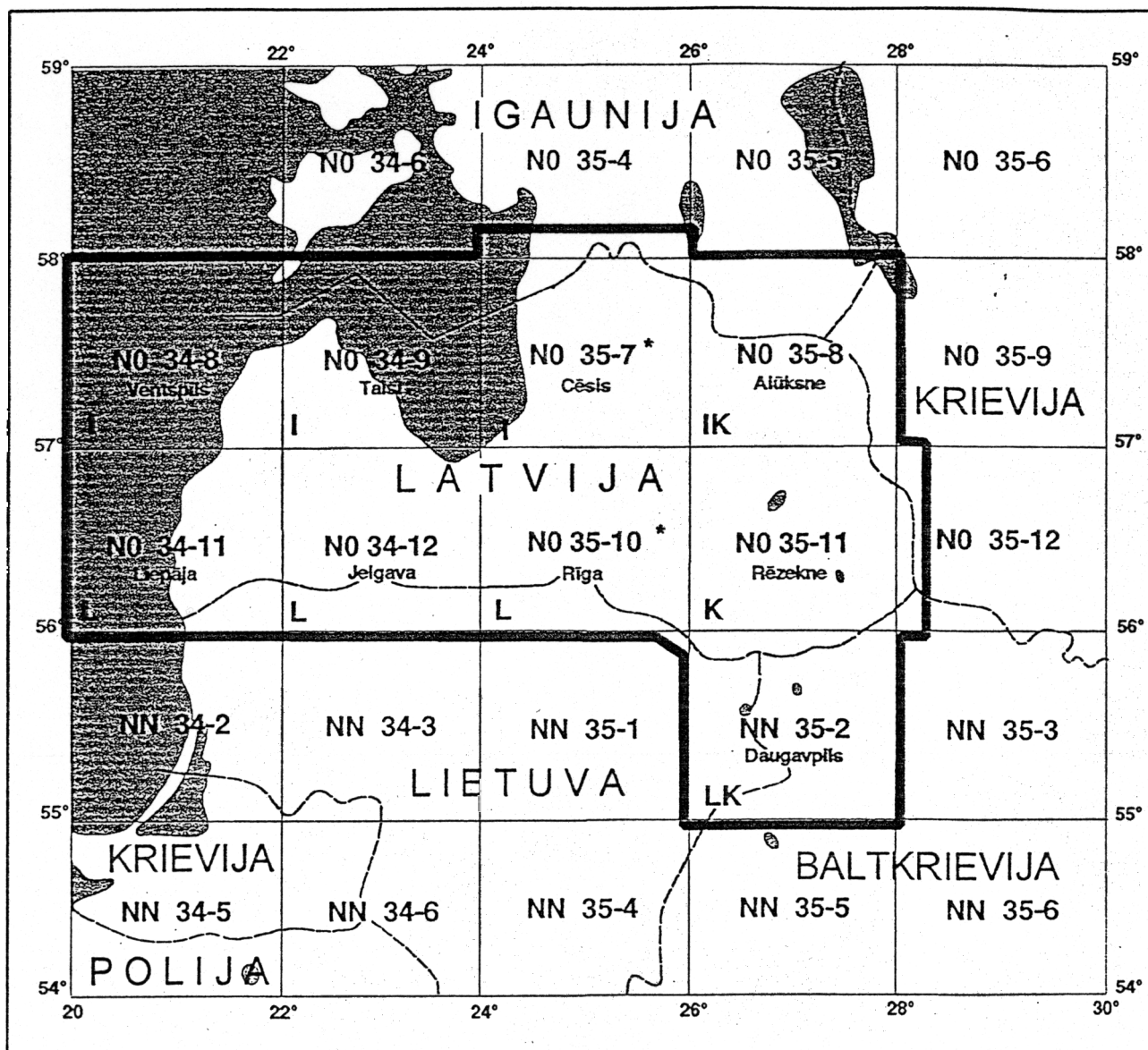
Kartes lapas 2111 (1:50000) sadalījums

LATVIJAS TOPOGRĀFISKĀ KARTE 1:50 000

Sadalījums lapās un lapu nomenklatūra kartēm JOG 1501 un 1501 AIR

— ar kartēm JOG 1501 un 1501 AIR pārklātā teritorija

Latvijas republikas teritorija pārklāta ar 9 kartes lapām

Ģeogrāfisko nosaukumu attēlošanai
izmantojamie svešvalodas:

- I igauņu
- L lietuviešu
- K krievu (latinizēti)